

EESTI PÄEVALEHT

ESTNISKÄ DAGBLADET

KOLMAPÄEVAL, Nr 47 (4137)
30. juunil 1976

Märgukiri itta sõitvale rootsi peapiiskopile

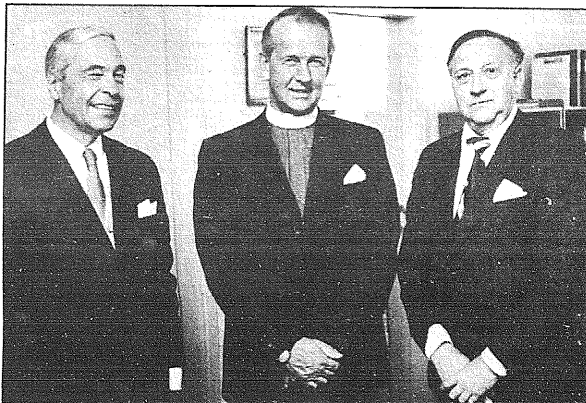
Rootsi peapiiskop Olof Sundby külastab septembris Nõukogude Liitu, kusjuures ta külastab ka Eestit ja Lätti. Selle ametireisi puhul okupeeritud Balti riikidesse anti kolmapäeval, 16. juunil Rootsi Eestlaste Esinduse ja Läti Kesknõukogu Rootsis poolt peapiiskopile üle märgukiri. Märgukirja üleandmisel võttis peapiiskop Olof Sundby oma residentsis Uppsalas

vastu Rootsi Eestlaste Esinduse välis- ja kodumaa küsimuste komisjoni abiesimehe majandusteadlase Ants Kippari ja Läti Kesknõukogu Rootsis esimehe insener Imants Freimanise.

Kolmveerand tundi kestnud väga sõbralikul jutujamisel osutas peapiiskop suurt huvi Eesti ja Läti saatuse ning praeguse seal valitseva olukorra vastu.

Märgukirja alguses juhitakse peapiiskopi tähelepanu Ribbentrop-Molotovi salajasele kokkuleppele augustis 1939, mis oli avamänguks Eesti, Läti ja Leedu okupeerimisele N. Liidu poolt 1940. Sovjetivõimu ajal ulatuvad kolme Balti riigi kaotused deporteerimise, otseste likvideerimise jne. näol 1,5 miljonile elanikule. Neist kaotustest langeb Eestile 500.000 ja Lätile 500.000.

Edasi rõhutatakse süstemaatilist venestamist, mille tulemusena venelaste arv Nõukogude Eestis on 335.000 isikuga kuus korda ja Nõukogude Lätis 705.000 isikuga kolm ja pool korda kõrgem kui enne teist maailmasõda. Eesti pealinna Tallinnas on eestlaste osatähtsus langenud 56% peale ning Läti pealinna Riias on veel ainult 40% lätlast. Evangeeliumi Luteri

Peapiiskop Olof Sundby (keskel) memorandumit üleandjatega tema Uppsalas, residentsis. Vasakul Rootsi Eestlaste Esinduse kodumaa- ja väliskomisjoni abiesimees Ants Kipper, paremal Läti Kesknõukogu esimees Imants Freimanis. (Foto Fris Fortsmann).

usu kirik N. Eestis ja N. Lätis ei ole enam vaba rahvakirik. Kiriku varandused riigistati juba

1940. Terve rida kirikuid on suletud või kasutatakse

Järg lk. 2

Miks LO vaikis?

Balti Koostöökomisjon saatis LO esimehele Gunnar Nilssonile telegrammi LO konverentsil Stockholmis vastuvõetud resolutsiooni puhul, milles mh. üteldakse: "Meie pöördume põlastusega ja hukkamõistmisega ametiühingulise, poliitilise ja inimliku rõhumise vastu ükskõik millistes vormides see ka ei esine". Resolutsioon on nimetatud nimepidi Tshiliit, Hispaaniat, Lõuna-Aafrikat ja Prantsusmaad.

Balti Koostöökomisjon teravalt resolutsiooni kui õiget seisukohta, samal ajal aga küsides, kas LO-kongressil puudus moraalne julgus nimepidi nimetada ka N. Liitu ja teisi Ida-Euroopa riike, kaasa arvatud Balti riigid, kus ametiühingud on vaid paroodiaiks kui režiimi kulekad abilisid inimõiguste rikkumisel.

Kas LO kongress puhta südamega tunnistu-

sega saab vaikes mõelda minna rõhumi-sest lähimate naabrite juures? küsitakse telegrammis, millele on alla kirjutatud Rootsi Eestlaste Esinduse esimees Olaf Muruk, Läti Kesknõukogu Rootsis esimees Imants Freimanis ja Leedu ühingu esimees Valentin Vilkens.

Suur osa baltlastest Rootsis kuuluvad LOsse.

Võitis 450000 krooni

TORONTO (EPL) - Kanada Wintario suur-loterii üks 100 000 000-dollariis (450 000 Rkr) võite langes 77-aastas-ole endisele merevõeo-hvitserile Nikolai Valge-le, nagu teatasid televi-sioon ja ajalehed.

Õnneseen oli ajaleh-teledele ütlunud, et ta kartis üllatusel saada südamerabandust, mis aga siiski ei tulnud. Kanada lehtede teatel oli õnnelik võitja eelmisel päeval kihlunud Sigrid Luisalga ja seoses abielumisega jaanipäeval kavatses nad võidetud rahaga osta maja. Kanada ajakirjanistus tõi pilte pruuppaarist, kellele õnn naeratas.

Nikolai Valge teenis omal ajal "Lennukil", ta on ka Vabadusristi kavaler.

Miks Moskva keelas reisi ROOTSI?

UPPSALA (EPL) - Miks keelas Moskva viimisel minutil ära eesti rahvatantsugrupi "Leigarid" esinemise reisi Rootsi? See küsimus on jäänud vastamata, ütles Uppsala Nya Tidning, olles küsitlenud kutsujaid Märsta Folkdansgilletis. Viimane külas-tas ise Tallinna möödunud aastal. Kokkulepitud vastukülaskägu ärajäämisest teatas N. Liidu suursaatkonnas üks ametnikke ainult 20 tundi enne väljakuulutatud eestlaste esinemist Märstas, ilma et oleks antud mingit motiivi.

Märsta Folkdansgilleti esimees Seth-Ove Brink ütles, et ka hiljem ei ole antud informatsiooni põhjustest, miks Moskva keeldus tantsi-jalle viisumit andmast. Ometi oli varem toimunud kontakt mitmesuguste Nõukogude asutustega nii Tallinnas kui Moskvas ministeeriumi pinnal ja N. Liidu kultuuriministeerium oli loogult teatanud, et vahetuslühikeseks sealt ei ole takistusi. Brink ei saa aru, mis vabepaale on juhtunud.

Rootsi rahvatantsuühing ei sõjand ise külastussajaj. Kõik kontaktid kaissid N. Liidu Stockholmis suursaatkonnas kaudu. Nii ei tea ühingu "Lei-garite" juhtide telefoni ja aadress, et otse järele päri-da. Ka "Leigarid" ei ole ise kirjutatud, telegrammi saatnud aga telefonierinud. Björk kommenteerib: - Tulemuseks on, et kul-tuurivahetus itariikidega ku-juneb raskeks. Ametivõimude veto tantsijatele jätab mulje, et idas veel ei oia valmis kergendama väljareisi-prob-leeme. Leitud Helsingi kokkuleppe sätetele muutu-vad ikka vähem optimistil-leks. Rootsi-poolsele korral-dajale mõjuvad sellised sündmused arahirmutavalt, kahjaks elavama ida-lääne kultuurivahetusele. (EPL/K).

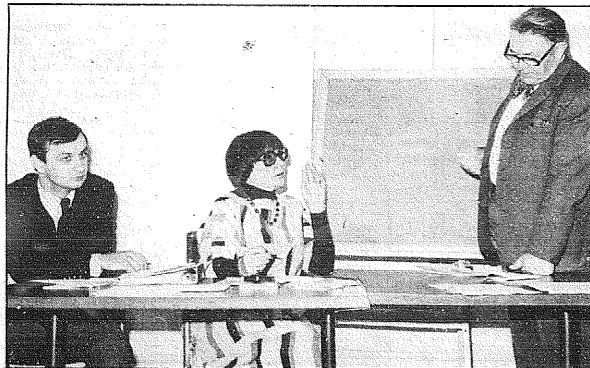
Ühingu nõuab hüvitust

Tallinna rahvatantsugrupi "Leigarid" väljasõidu kee-lamine viimasel hetkel äratub rootsi ajakirjanduse jätkuvalt tähelepanu. Küllakutsujad Märsta Folkdansgilletis on seletanud, et nad kavatsesid nühda kahjatus, kuna idee-lise ühingu kandis kõik kulud, mh. reserveerides hotellid, esinemiskasalid ja kattes reikamiskulud - neil tuleb umbes 3 000 krooni välja makssta, ja seda olukorras, kus Nõukogude poolt oli kir-jalikult kinnitatud, et grupp tuleb ja isegi lennumuimer oli kindlaks määratud.

Märsta rahvatantsijad on katsumud helistada Tallinna "Leigarite" juhtidele, et vastust saada, miks reis ära jäi, kuid sealt poolt ei ole lihtsalt ühendust saadud. Kahju on kannatanud ka Stockholmis Skansen ja Kultuurimaja, Skokloster ja Uppsala Disa-gården, kus samuti olid ette nähtud esinemised ja olid väl-ja kuulutatud.

"Oma tuba" leidis sobiva kinnisvara

Nagu selgus Stockholmis Eesti Majas toimunud ühingu "Oma tuba oma luba" esimesel peakoosolekul, on nüüd leitud pensionäride korterimajaks sobiv kinnisvara 30 km kaugusel Stockholmist, järve ääres, mis esimeses etapis oleks kasutatav kohe ilma juurdeehitus-teta. Olemasolevas hoones on nimelt korterid kümnele pere-konnale ja paarikümnele üksikisikule.

Ühingu "Oma tuba oma luba" koosolekult. Panguidri. Alfred Ventsel annab seletusi, juhatuses laua taga juur. kand. Jean Vilvald ja ühingu esimees Muna Ersson.

Sealjuures on aga küllaldaselt krundi pinda juurdeehitusteks,

millede esiaegsed plaanid on juba koostatud. Voldemar Kiviavia et-

tekandes selgunud pro-jektiist nähtub, et "Oma Järg lk. 8

EPL

Kolmapäeval, 30. juunil

MANÖÖVRID

Helsingis möödunud aasta 1. augustil allakirjutatud Euroopa julgeoleku- ja koostöölepingu lõppdokumendis käsitleti muu seas ka sõjaväelise julgeoleku kindlustamist Euroopas. Vastavast peatükis üteldi, et sõjaväelised manöövrid, mis leiaavad aset Euroopas ja hõlmavad vähimalt 25 000 meest ning toimuva tsiooni kuni 250 kilomeetri kauguseni dokumendile allakirjutatud teiste riigi piirist, peavad eelnevalt olema teatavaks tehtud 21 päeva enne manöövrite algust. Edasi üteldi, et manöövrite teostaja peab manöövritele kutsuma vaatlajaid kellel arv ja päritolu jääb aga kutsu-va riigist otsustada.

Nõukogude Liit pidas neist nõudmist kinni, kui ta 24. mail tegi teatavaks Sever-nimeliste manöövrite pidamist 14. kuni 18. juunil Karjala ruumis vastu Soome piiri. Nõukogude parteilehe Pravda teate kohaselt pidi manöövrite tegevusväljaks olema Petrozavodski, Seestrestore ja Viiburi vaheline piirkond põhja pool Leningradi, eesmärgiks aga mitmesuguste väelike koostöö stüvendamine. Vähe hiljem, 2. juunil teatati Moskvast ka välisvaatlajate kutsumisest manöövritele: Rootsi, Soome, Norra, Poola ja Ida-Saksamaa olid igakümnega saanud kutsu peale oma sõjaväelise esindaja Moskvas saata vaatlajate manöövritele veel üks või kaks riigikaitse esindajat kodumaalt, keda paluti tulla Leningradi 15. juunil, üks päev pärast manöövrite algust.

See oli teist korda pärast Helsingi dokumendi allakirjutamist, et N. Liit teatas aegsasti Soomest manöövrite pidamisest oma piirirajoonis ja ühtlasi kutsus välisvaatlajaid nende jälgimisele. Esmakordselt talitas N. Liit niivõrd seoses manöövritega Armeenias ja Georgias, mis leidis aset tänuvaja jaanuaril ja märtsis veebruaril alguseni. Ka siis oli läänest kutsutud sõjaväelisi vaatlajaid, kuigi ainult Türgist ja Kreeka. Iraanist kedagi ei kutsutud, kuigi Nõukogude manöövrid toimusid tema põhja piiri lähedal. Seletus seisab tõenäoliselt selles, et Iraan ei kuulunud Euroopa julgeoleku- ja koostöökonverentsi osalise hulk.

Iseskäinus on muidugi, kui suured võitumised tegelikult võivad olla manöövritest, millede kohta N. Liit on avaldanud eelteateid Helsingi dokumendi kohaselt.

Juba seoses Nõukogude manöövritega Armeenias ja Georgias jäi ebaselgeks, kui mitu korda Helsingi dokumendis ettenähtud 25 000-mehelise alamäär oli ületatud. Tanke loeti seal ümarguseks 2 000, millest võib järeldada, et manöövritest seal võisid olla viis kuni kuus kühendat diviisi enam kui saja tuhande mehega. Mis puutub ajastuses manöövritesse Soome piirirajoonis, siis on N. Liidul tema loodepiiril Leningradist kuni Murmanskini alalistel kohal kaheksa diviisi umbes kahe tuhande tankiga, meeste koguarvuva kaugele ühe saja tuhande.

Lääne-Euroopa kaitse seiskohast on Nõukogude manöövrid Soome piirirajoonis eriti tallepanu väärivad selle poolest, et tegemist on ruumiga vastu Põhja-Atlandi liidu põhjapoolset tiheda Norras. Norra kaitsejõududest on kõige põhjapoolsemas osas vastu piiri N. Liiduga ainult üks brigaad, s.o. üks kolmandik diviisist, ja 150 tanki. Vägede kohaletoomine kaugelelt lõunast on piiratud ühe maanteega ja ühe raudteega. Teistest külist on Norra samal ajal ära ühtlasi muude NATO vägede paigutamistest oma territooriumile, samuti kui tuumarelvade hoiukohadest seal. NATO on teatavasti küll mitmel puhul korraldanud manöövrid Põhja-Norra kaitseks, kusjuures meeskondade arv poole kunagi olnud üle seitsmeteistkümnega tuhande, mis ei nõua eelteatamist. Kas selline piisab ka ülitavalis kallaletungi tõrjumiseks, on kaheldav.

Hädaohut NATO põhjatiival on seda suurem, et Koola poolsaarel Murmanski ümbruses on N. Liit ajajooksul loonud suure sõjaväelise baasi, kust ta oma merejõududega võib opereerida Põhja-Atlandi kuni juonen Gröönimaa, Island, Färsaared, Shitima. Murmanski baasis on peale suuremate ja väiksemate sõjalavade ka kaheksa maavägede diviisi ja kaks mereõhurite brigadi koos erilaadsete vahedega nende maandamiseks dessandina merele. On tõenäoliselt, et Murmanski ümbruses paiknevad väed võtaksid ühel või teisel viisil ka osa Nõukogude ajastest suurmanöövritest Soome piirirajoonis, kuigi ametlikult oli juttu manöövritest Karjala ruumis.

A. K.

Kohalik elu

STOCKHOLM
Rein Väinö fotokultus Eestist
Fotograafika Muuseum Skjeppholmis avas Eesti meistrifotograafi Rein Väinö pildinäituse praegusest Eestist (ta on rootsi reporteritega käinud Tallinnas 1972-1975). Näitus on avatud kuni 26. septembrini.

P. Kivloo on Toronto's "abeilauulatuuse ekskursioon" (Divorce Education Center) direktoriks. Kivloo nõudis asja suures Toronto's, et kohtud ei käsitse lahutuse võrdset mehi ja naisi, diskrimineerides just mehi.

Rudolf Maranik, end. Priirvalve kordonidil Petserimaal ja hilisem kanafarmer ja aedviljamaa omanik-õnnevärske lähedal, talistas oma 70-aastasest sümpäeva.

Küing oma kakskeelsusest
Harmooniline eesti kool

Pedagoogilises ajakirjas "Barn och kultur" kirjutab selle pealkirja all Andres Küing oma isiklikest kogemustest kahe keelega:

— Olen kasvanud üles eestikeelses kodus ja õppinud kuni aastast Stockholm Eesti Alkoolis. Selle tõttu on mu eeskeelne põhi tüvega mu paljudel mu kassaelist. Minult on tihti küsitud, et kas eesti algehoi lapsed pole tundnud oma "halekõrvaldust". Mäi pole kunagi olnud seda tunnet ja kui ma a. 1973 külastasin meest kooli, nägin ainult rõõmsaid ja harmoonilisi lapsi. Nad mängivad vahel ajal roostil lastega ja õpivad roostil keele juba liivakastis ära. Ma unun kindlasti, et meie eesti koolis polnud kunagi isoleeritud. Ei kannatanud ka meie roostil keel selle all. Haa roostil keelele olnud on üks põhjus, milleks eesti kool Stockholmis ja Göteborgis on pidevalt saanud riiklikult ja kommunaalset toetust.

Eesti koolis käimine on parrnud minu juures aluse harmooniliselt eesti ja roostil identusele, mis ei võistle teineteisega vaid täiendavad teineteist, ma valdan mõlemad keeli. Minoroiteid lastel, kes siin on sündinud, pole mingeid raskusi roostil keele õppimisega. Küll on neil raske saavutada stabiilselt alust oma emakeeles. Viimasel ajal on selle keele õppimist soodustatud, kuid oled õppimine nõuaks ühisel klassis või koguni kooli seelike ostarbeks. Roostil ühisloona oleks niisugune kakskeelsus ainult kasuks.

Minu kogemuse järgi ei nõua kakskeelsus mingit keelilist "õppingut", või isegi keele vahetamist (maha arvutades erandjuhtumid). See võib vastupidi kaheldavastatada isiksuse võimeid. Iga uus keel avab isiksusele uue suuna — nagu roostilastele, kes õpivad teist keelt. Kakskeelsust nimetel on laiem vaatenurk ümbruskonnale. Keel too kaasa uue kultuuri vastavate normidega, hinnangutega ja kogemustega. Konfliktid võivad tekkida alles siis, kui kasvatust on dogmaatilise ja mitte "liberalise".

Kakskeelsust keelevalit ei te ravam mõlemas keeles. Üldine keelekoos on enam tervet, keeleline fantaasia stimuleerub, kuna sama nähtus saab eri keeltes eri viisil väljendada.

Muidugi võib eri keelte erinev elutus tekitada probleeme. Näiteks tähendab eesti "jaig" roostil keeles nihaasti sõna "ben" kui sõna "tot". (Sellele võiks täienduseks tuua vastupidise näite: roostil keeles tähendab "tuku" seda, mida eesti keeles väljendatakse aktiivse sõnaga "nuusutama") ja passiivse sõnaga "lohnama". Tavaliselt oskab laps üht keelt paremini kui teist — ja see keel mõjutab siis isegi rääkimist ja kirjutamist. Suurem osa minoroiteid lapsi ja nooruga oskab ka räägib roostil keelt paremini kui oma teist keelt. Minu vanused räägivad normaalselt õiget roostil keelt, vahel "hõlavad" siis mõned eestikeelsed väljendused tõlgituna "näiteks õige "borsta tänderna" asemel "borsta tänderna".

Viimasel ajal on hakatud tunnistama, et laste keeleõpetus emakeeles on oluline, et ei esimestel õppeaastadel. Koolivaiituse peab nõud mõlgi tegema, et jõuda teooriast teadlikkusele. Peaks katsetama minoroiteid klassidega ja -koolidega, kui õpetamine muut viisil osutab raskes. Shovinistlik ühiskond ei takti raskendada ole kõige tähtsam võrdseuskimuse lahendamist tänapäeva Roostis — et minoroiteid lapsed saaks õpetust oma emakeeles. (EPL/4)

Ü. E. Kesknõukogu
istung N. Yorgis

Alfred Anderson, Rootsi esindus delegaat, valiti tagasi esimehe kohale.

NEW YORK (VE) — New Yorgi Eesti Majas toimunud Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu täiskokkolekult toimus tiheda päevakorra raamides mitmesuguste meie välisvõitlusele probleemide arutamise ja uue jähtatuse valimise. Kesknõukogu esimeheks valiti tagasi senine esimees Alfred Anderson ja juhatuse liikmeteks Maide Kari, Kaljo Popp, Harald Randsepp, Edvard Vallaste ja Ihmar Fleer. Kokkolekult võeti vastu ka resolutsioon Ee Baltimore's Ülemaailmset Eesti Päevadele toimuvala Rahvuskongressile esitamiseks. Kanada oli esindatud kokkolekult kaheksa Kesknõukogu liikmest, nasa vaatlajana viihik kohal. Teie

Kokkolekult avas esimees A. Anderson, kes tervitas kokkulekult ja kohal viihivat Eesti Vabariigi esindajat peakonsul Ernst Jaaskoni. Kokkolekult juhataja teha valiti I. Fleer, U. Peterson ja H. Lane-Lahelase ning protokollijätkate A. Truuvet ja T. Lemba. Avalavuse kokkolekult pidas õp. Troost.

Kokkolekult alatis peakonsul E. Jaaskon ülevaate maailma praegusest poliitilisest olukorrast ning tegi teatavaks, et Ernst Laur Los Angeleses on USA välisministeeriumi poolt edutatud aukonsuliks ning tema tegevuspiirkonda laiendatud kogu Kalliforniasse.

Tegevusarutamine arutamiselt andis lisaesitust esimees A. Anderson, kes eriti alati kriipsutas seda tööd, mida eestlaste kesksindused on teinud viimasel ajal Eesti kustumuse Ühendriikide Kongressi ning Kanada parlamendi ette viimisel. Samuti tun-

nustas ta Austraalia organisatsioonide tööd Austraalia valituse otsuse muutmiseks Eesti anastamise küsimuses.

Tegevusarutande kohta võeti roostis sõna ning pooditi Eesti kohta uue võitluse väljendust.

Tegevusarutamine künnitati, samuti ka rahaline aruanne, mille kuuld oli 7310 dollarit ja sissetulek 1975. aastal 7092 dollarit.

Tegevusarutava osas toimusid pikemad läbirääkimised, kusjuures E. Salurand tõi ettepanekku, et Kesknõukogu astuks Antikomunistlikku Maailmaliselt liikmeks. Kokkolekult aktsepteeris ettepaneku.

U. Peterson kogus teie maailma avalikkusele, valiti tagasi uue apelli, mis võeti vastu väiksemate parandustega.

Karl Leik tegi ettepaneku kommunistide poolt võrandatud varanduste registreerimiseks ning nende materjalide kasutamiseks propagandandiliseks otstarbeks.

Otsustati vastav resolutsioon välja töötada ning esitada Bp. Timore's — Rahvuskongressile kinnitamiseks.

Jätkates poolt esitatud tegevusarutust võeti esitatud täiendustega ja parandustega vastu üht häälet, samuti kinnitati eelarve, mille oli esitatud tasakaalus 10 000 dollarit.

Lõpuks mainis M. Kari, et Kesknõukogu kokkolekult toimuva liiga piia ajavahemiku järele on ning soovitas korraldada neid tihedamalt, millise ettepaneku esimees A. Anderson lubas tulevikus arvestada.

Sislaske kokkolekult, millest võttes 27 täiskogu liiget, lõppes Eesti hõlmiga.

Märgukiri. . .

Alg. lk. 1
takse mitte usulisteks ostarbeks. Ülejätnud kirikuid saavad usklikud kasutada ainult erilool. Kirikutepeatajaist on suur puudus ja usulise kirjanduse puudus on katastrofaalne.

Märgukirjas kriipsutatakse alla, et põhilised inimõigused, nende hulgas ka usuvabadus, samuti rahvaste ühesugused õigused ja enesemääratamisvabadus leidisid viimati kinnitumist Helsingi deklaratsioonis 1975.

Tuginedes Helsingi deklaratsiooni vastavatele sätetele, palutakse peapiiskoppi sovjeti ametilõimudega läbirääkimistel kaasa aldata selleks, et eestlaste, lätlaste ja leedulaste enesemääratamis õigus leiaaks tunnustust ning et sovjeti inimõiguste vastu sihitud tegevus Eestis, Lätis ja Leedus lõpetatakse.

Helsingi deklaratsiooni vaimus ja humanisimil nimel palutakse peapiiskopile nõuda, et kõik poliitilised vangid N. Liidus vabastatakse ning et järgmisel balti poliitilised vangid koheselt vabaks lasteks — eestlastes Sergei Soldatov, Kalju Mäkit, Mati Kiirend ja Artjom Juskeviti ning lätlastes Gunars Rode ja Andris Puce.

Viidates Rootsi ning Eesti ja Läti kiriku vahelistele kõrgelt hinnatud kokkolekultidele ja valimisele sidemetele, palutakse märgukirja lõpus peapiiskopi abi vajaliku eesti- ja läti keelse usulise kirjanduse trükkimisele ning selle levitamisele Eestis ja Lätis.

Koos märgukirjaga anti peapiiskopile anti majandusteadlase Ants Kippari poolt koostatud Eesti riikide staatust ning praegust olukorda valgustav dokumentide kogu ja erilehel üksikasjalised andmed märgukirjas nimetatud näiteid ja kahe läti poliitilise vangiga kohta.

Peapiiskop Olof Sundby tähendas, et ta alustab koos nelja kaaslasega oma reisi N. Liitu 18. septembril, saaubes tagasi 27. septembril.

Kakakeelne publitsist Andres Küing

Venelaste
röövtoll
ka USA-s

NEW YORK (VES) — Ka USA-s lehvunud N. Liidu uue liid kinkespekkid. Mõnedel kaupadest on toll suurendud koguni kuni 1250 protsendi. Mida haldatavama kaup on N. Liidus, seda kõrgem on tollimäär. Kokku on tõstetud 60 kaubaliigi tolli.

Hiljutu määras N. Liit ka uue korguse dollarile: 1 dollar maksab ainult 75 vene kopika. Kui raha saadetakse, läheb sellest 30 protsendi maksumis, mis tähendab seda, et igast dollarist adresaadim joudes on saanud ainult 52,5 kopikat. Pärandide N. Liitu viimisel kohalikesse, sama korguse ja sundmaksude lisanduvad kõrge asjaajamisikulud.

• Mis juhtus

MAO EI VÕTA ENAM VASTU

Kartus Mao Tse-tungi tervise pärast on kasvanud, kuna ta ei saanud ühte külastavat riigipead esimest korda 14 kuud jooksul vastu võtta. Malagasy president Didier Ratsiraka lahkus Pekingist ilma, et oleks pälunud 33-aastase Mao audientse, mis olid kõigi riiklike külastajate kõrgpunktiks.

Üks Hiina ametlik viies hiljem, et esimees Mao on jõudnud juba kõrgesse ikka ja on veel väga tegev oma 166. Partei Kesksomitee on otsustanud mitte enam välismaalada Maole kohtumisi kõrgete külastajate.

Viimane võõras, kes Mao vastuvõttele pääses oli Pakistani peaminister Z. Ali Bhutto, kuita temaga kohtus 27. mail, kuid ka siin kannatas Mao raske külmetuse tõttu.

ITAALIAS SUURIM KODANLIK PARTEI

Põnevusega oodatud Itaalia valimised ei loonud muudatusi koalitsiooni poliitilises olukorras. Valitsev kristlikdemokraatlik erakond saatis siltidele oma positsiooni kui maa suurim partei parlamendis, saavutades esindajatekoja 263 ja senatis 139 kohta. Peakonkurentid kommunistid ei saanud üldse võitlusele.

saavutades sekkord vastavalt 228 ja 116 kohta. Samal ajal, kui kristlikdemokraadid esindajatekoja kaotasid 3 kohta ja senatis säilitasid vana arvu, said kommunistid juured.

ministid juured vastavalt 49 ja 26 kohta. Seepärast ei saanud nad koostööd konkurentidega, nagu mitmel pool ennustati.

Tugevasti kaotasid nii sotsialistid kui sotsiaaldemokraadid, vähenedes ka usufashistid li. piiserakonnad. Sotsiaaldemokraadid jäit Saragat, endine president, lahkus valimisvastavõitluse tõttu oma erakonna juhtimiselt. Tema erakond oli suurimad kaotajad.

Valimistulemus teeb raskeks valituse moodustamist ja ka koostööd konkurentidega, mis tähendab, et sotsialistid, kes said esindajatekoja 57 ja senatis 29 kohta. Nad on seni eelistanud koalitsiooni kristlikdemokraadidega. Nüüd otsustavad nad, kas minna endist teed või toetada koos kommunistidega, mis tähendab, et esmakordselt kommunistide võimuletulekut. Kaotuse vaatamata on õnnisid ka sotsiaaldemokraadid.

N. Liidu telegraafiantentour TASS avaldas suurt rahulolu Mao koostööd "võrdse" valimisvõitlusega Itaalias, vaatamata, et need välisvõitlused lubasid jätta NATO-sse ja Euroopa ühtsuse ning kinnitades, et neil ei ole midagi tegemist Moskvas.

Hannes Lohv, ajateenija serasnt kuninglikus Svea Duukattersementis, oli valitud välja üheks genendervahetuskõnna liikmeks kuninga palumade ajal. Ta oli laulatus ajal kirikus, hiljem lossis ees.

EESTI PÄEVALEHT

Ediniku Depo
Peatoimetaja Juhana Kõks
Vastutav väljaandja
(asuv. ülg.)
Arvi Moor

Tõlmetas ja talitus:
EESTI MAJAS Stockholmis
Wallingatan 21
Postiaadress: Box 67
101 29 Stockholm
Telefon 21 84 61

Toimetaja Eeskirjutus Jüri Aus
Aadr. Eesti Päevaleht, Box 120,
631 02 Eeskirjutus, tel. 016/147772
Tõlmetaspostig. arv. 154700
Kulutusvõtte postig. 60 59 00
Eesti Päevaleht 60 59 00 A

Tallinnihmaded:
Aasta — 1976. Krt. 215:
Termin (4 kuud) — Krt. 78:
Kui — Krt. 21:
Väljandajad EESTI PÄEVALEHT
PÕLKAUS AS

Trükkija: Eeskirjutus-Kirjuts
Trükkimise AS Eeskirjutus

Rahvusgrupid Valges Majas

WASHINGTON (VES) – Valges Majas toimuv järjekordne rahvusgruppide esindajate kokkuvõtte, millest osa võttis eestlaste peeti Eesti Rahvuskongressi USA asepresident Peet Saar. Käsitliti eestlaste gruppide ühisajalajutust selgitamist 1980. aastal toimuv USA rahvalöönd. Valitus tahab paremat ülevaadet vähemusrühpidest ning nende vajadust.

Eestlaste gruppide konverentsi korraldajaks olid president G.R. Fordi poolt loodud uus Avaliku Sidepääsime Asutus, mille juhiks on presidendi assistent W.J. Eassey, Jr. ja Eestlaste Miljonite Poliitilise Aktsiooni Komitee, ekskeatüüdirektor dr. M. Novak. Ettekanajateks ja küsimuste vastustajateks olid rahvastikutöörühma juhtivad esikotus aseidirektori R.L. Haganiga. Sissejuhatus sõnavõtt ja konverentsi töö kokkuvõtte oli presidendi eriasiantidil eestlaste küsimuste alal J.B. Kuroopale.

President G.R. Ford ise ei saanud tulla konverentsi tervitama, kuid anti eeslõhe tema poolt väljendatud juhtumite, et USA ei ole enam endine "sulatusahi" sissearandaja rahvusgruppide asiantseerimiseks.

Selle asemel on ametliku rahvastepoliitika ahusse arusaam, et iga eestlaste grupp on andnud ja annab midagi uut ja väärtuslikku juurde amerika elule ning kultuurile.

Rahvastikutöörühma poolt esitati ühisajalajutuse materjali seniste rahvalöönduste tulemustest USA elanikkonna rahvusliku päritolu kohta. Viis suuremat grupp on inglise päritoluga 29,5 miljoniga, sakslased 25,5 miljoniga ja 1970. rahvalöönd näitas, et USA-s oli siis 9,6 miljonit välismaal sündinud inimest ja 24 miljonit, kelle vanemad olid välismaal sündinud.

Eesti kirik konverentsidel

Eesti Evangeeliumi Luteri Usk Kirik esindajad on elavalt võtnud kokkuvõtteid liikumise konverentsidel. Konsistoriumi otuse kohaselt kujunes osavõtt järgmiseks:

Maiaku lõpuolele võitis konsistoriumi assessor dr. jur. A. Tassia osa rahvusvahelise konsultatsioonist kirikuloosuses, mis peeti Lõunad. Reformeeritud ja luteri usu kirikute kokkuleppe puhul, mida nimetatakse Leuenbergi konkordants, peeti sümpoosiumi juunior esimesel poolil Rootsis Sigtuna. Sellest võttis osa õp. Th. Vaga. Kirikute Maailma Nõukogu keskkomitee koosolekut augustis Genfis võtab osa peapiskop K. Veen. See on kõrgema organis tules arutuseks ka võimalik seisukohavõttu usu ja kiriku olukorra kohta Nõukogude Liidus. Luteri Kirikute Maailmaliselt ekskeatüütkomitee koosolekust augusti lõpuolele Uppsalaas võttis osa peapiskop K. Veen. Suurt tähelepanu pöördutakse sel puhul tulev aastal peetavale täiskogu koosolekule Dar es Salaamis Tansaania. EELK välisametl juhataja dr. theol. J. Taul võtab septembris keskpaika osa konverentsist, mille teemaks on "Kirik minoriteetides".

Konsistorium on laialdaselt levinud informatsiooni usu ja kiriku olukorra kohta Nõukogude Liidus, esitades kehtivat seadusandlust ja selle mõju. Ni saadeti käitajatele Rootsi riigikiriku õpetajatele ülevaade usuarenduse kohta Nõukogude Eestis. Ühenduses arutlustega pärast Nalrohi konverentsi saatis konsistorium pikema analüüsi Kirikute Maailma Nõukogu liik-

meskirikutele ja teistele asutustele ja isikutele. Pea kiriklaste teeroh, et "Nõukogude Liidu ja Nõukogude Eesti, unustadusandlus ja selle rakendamine on kategoorilises vastusloos Helsingi deklaratsiooni ja Kirikute Maailma Nõukogu Nalrohi täiskogu viienda sektiiooni raportid-
gust".
Nimetatud informatsioon on keskkomitee liikmetel die maailma aegsasti käes enne Genfis peetavat keskkomitee koosolekut. (EELK)

Vaidlus Nõukogude bülletääni ümber

Harri Laks, kunstiteadlane ja pedagoog Uudevalas, on kindralvõttu ajalehes "Bokussänningan" võtnud osa vaidlusest, mis pöndutab kommunikatsio ja N. Liidu poliitika seoses olvad küsimust. Viimati on ta ühes lugejate kirjas jähutnud tähelepanu asjatu-
le, et üks valdaja "MG" samas osakonnas on oma "lugejatekirjas" lihtsalt sõnastanud maha kirjutatud üle 100 rea väljand-
n "Nyheter från Sovjetunionen".

N. Liidu saatkonna hääl kõlab kaasa ajalehe vaidluses, konstatteerib Harri Laks selle puhul. Ta teeb ka ajalehe lugejatele teada, mis on õigelt loo väljaanne: "See on tüüpiline reklaampublikatsioon diktatuurijuntale, kes ei julge lubada mingit normaalselt subilemist üle oma kanalavõrgu. Töölislast tuleb varjata ja võitsida. See poliitilise pornograafia vorm on moontunud

Ajakirje Eestist

Svenska Journalen, vabakiriklik ajakiri, avaldab pikema kirjutuse pealkirja all: "Eesti – meie tundmatu naaber. Ta õpib kõike Leninist, aga mitte midagi Jumalast". (Svenska Journalen nr. 35). Artikkel on kirjutatud Sture Gustafsoni poolt ja illustreeritud fotograaf Rein Väime heade piltidega.

Kirjutusest selgub, et lapsed Eestis saavad juba lasteaiast peale ajalehes "onu Leninist" ja ideaalühiskonnast "Nõukogude Liidust", kuid Jumalast ja Jeesusest ei tohi nalle keegi midagi jutustada.

Autor annab võrdlemisi objektiveerilist ülevaadet Eesti keele, kultuuri, tegevusest, kasutades olulisi ka ametlikke Nõukogude andmeid. Ta mainib muuhulgas, et rahva juurdekasv Eestis oli 1969–1973 vahel 1,7 protenti N. Liidu keskmisest madalam ning et mingit sissearandust Eestisse ei tolmuvat (!). Eesti rahva live olevat seletatut väga mada, et eestlaste häälid olevat tühjad – juba kahe lapse süsteemi peatavat paljaks! (Keegi ei ole autorile jutustanud neist tühjustest, noortest eestl meestest ja naistest, kes kodumaalt vägivõldeit sojveti-
võnu poolt deporteeritud, tapetu-
d jne. Keegi ei ole otseselt selgitanud ka põhjusi, miks noored ei saa abielulda.)

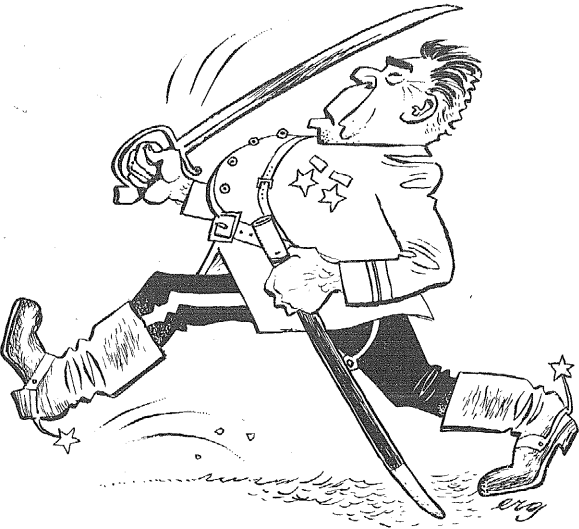
Alingsåsi väljasõit

ALINGSÅS (EPL) – Soflerose tuleb sõita, kui 300 liiki rhodendronit õitsevat on käes. Seda aega kasutab Alingsåsi Eesti selts oma liikmetega, korraldades väljasõidu sinna öötekkul-
sesse.

Oli meelt ülevaadet nautida seda öötekkulust ja värvinuansse. Oli huvitav ka kuulda loost ajalugu.

Väga nauditavat hubeasust kasutab reisieltskond ka "Kolme nelits kohvikus", imestades neidude ravitaimede ja maitseainete kasvatust. Peatusdes Högnäsli keraamikatehases, nägime vaid paari sentimeetri-suuruste vaasike treimist ning värvimist. Oli väga huvitav näha, kuid sa-
vikumihist nagu iseenesest ker-
kisk väikene pistilikuks kunstie-
se.

Aeg lühiteisiks oli ideaalne. Ja elamusid oli külluses.

Värske marsall käib võitlusevastumise eesotsas. Lähemale Kolmandale maailmasõjale?

Soome eruohvitserid taotlesid Pariisi sätete tühistamist

HELSINGI (EPL) – Soome eruohvitseride ühingu saatis mõni sag tagasi Soome riigikaitse nõukogu kirja, kus seda asutus paluti kasutada, kas oleks võimalik mõjutada UNO julgeolekunõukogu tühistama Soome ja N. Liidu 1947. a. Pariisi rahulepingu Soome puudutavat kitsendust.

Kuna sellele kirjale ei tulnud vastust, andsid eruohvitseride ühingu esimees kolonel Veliko Vuorela, abiesimees kolonel Martti Frick ja sekretär major Eero Periam ühingu nimel avaliku seletuse. Seda deklaratsiooni pakuti Soome poolmehiliku pressibüroo kaudu avaldamiseks kõigile Soome ajalehtedele. Selle avaldasid aga ainult ajakiri Nootti ja ajaleht Express.

Ajupärase, riigikaitse nõukogu saadetud kirjas põhjendati ettepanekut sellega, et Soome ja N. Liidu vahelise rahulepingu 22. artikli järgi "selle lepingu kõik sõjaväed, sõjalaevastikku ja õhujõud puudutavad sätteid jäävad jõusse, kuni nad on kas tühistatud või osaliselt muudetud liitlaste ja liitlasriikide ning Soome vahelise lepinguga või, pärast seda kui Soomest on saanud UNO liige, julgeolekunõukogu ja Soome vahelise lepinguga". Selles kirjas viidati ka sellele, et N. Liit ja Ingismaad olid 1963. a. nüustunud Soome ettepanekuga muretseda endale kaitserakette.

Eruohvitseride ühingu poolt avaldatud deklaratsioonil rõhutati kõige eelneva asusel järgmist:
"Meie arvates on nüüd, pärast kõrgel tasemel toimunud Euroopa julgeoleku- ja koostöökonverentsi, põhjust pöörata avalikkuse tähelepanu nende iseeselva riigi suveräniteeti piiravatele Pariisi rahulepingu punktidele. Lubasid ju Euroopa julgeoleku- ja koostöökonverentsi lepingu alla-

kirjutatud maad hoiduda sekumilisest teiste riikide isiesimestesse asjadusse ja Soomele garanteeriti samaaegselt ka õigus erapooletusele. Pariisi rahulepingu kitsendused on kõige suuremal määral sekumiline teise riigi isiesimestesse asjadesse ja päike sellele on nad iseseleva riigi suveräniteeti rüüandud ning seda riiki haavavad ja alandavad".

Proklamatsioonil lisatakse siiski teisalt, et täiesti iseesi on, kas Soome on suuteline rahu ajal liida pidama suuremaid riivastatud jõude kui 1947. a. Pariisi rahulepingu kitsendavad säted lubavad. Soome ohvitserid rõhutada aga seda, et kõik teised rahulepingu teinud ja teises maailmasõjas kaotajaks pooleks jäänud Euroopa riigid on juba aastate eest valvanenud Pariisi rahulepingu kitsendustest.

Itaalia liitumise teel NATO-ga ja Bulgaaria, Rumeenia ning Ungari liitumise teel Varssavi-paktila. Sama on ilma rahulepinguta maksev: Lääne-Saksamaa (NATO) ja Ida-Saksamaa (Varssavi pak) kohta. Frootik matisiooni rõhutatakse, et "on

vahest ebaõiglane, et rahuarmastavat erapooletut maad karistatakse selle eest, et ta on hoidnud end eemale sõjalisest liitlusest (NATO ja Varssavi pak).

Mõni nädal tagasi korraldas eri erakondade esindajatest koosnev erakorraline riigikaitse komisjon pressikonverentsi, et esitleda ajakirjanikele ja teistele asjast huvitatule uut raportit Soome riigikaitse tulevikuplaneid kohta. Kui kohal viibinud kolonel Vuorela kisis, kas komisjon oli võtnud seiskokha ka eruohvitseride ühingu ettepaneku kohta, oli vastus: "Ei ole".

Varsti pärast seda laikus kindral Sutele, Soome sõjaväe ülem, pressikonverentsist kas protektis selts küsimuse vastu või muul põhjusel.

Aleks Milles, tuntud publitsist ja liikand, esines Turnha gümnaasiumi kutsel koolis ettekan-
dades riistaju ajaloolist ja olukor-
rat Venemaal ja teise ettekan-
dades "Maailmavaated kohtumas – kristlus ja marksism".

ÄNDRINGAR I PRISREGLERINGEN

POTATIS: prisregleringen upphör

De högstpriser som SPK med regeringens 1975 års skörd upphör att gälla fr om bemyndigande fastställt för matpotatis av den 24 juni 1976.

BRÖD OCH MJÖL: prisstopp

Regeringen har beslutat att prisstopp på matbröd och mjöl skall gälla fr o m den 1 juli 1976. Stoppriär är de priser som tillämpades den 17 juni 1976. Prisstoppet avser alla led inom produktion och handel. Beslutet sammanhänger med att ytterligare budgetmedel nu anslås för subventionering av vissa viktigare livsmedel. Er-sättningen till jordbrukarna kan därmed ökas enligt träffade avtal utan att konsumentpriserna behöver höjas i motsvarande grad. De jordbruksprodukter som redan tidigare varit prisstoppade, bl a mjölk och ost, kött och fläsk, kvarstår under prisregleringen. För nötkött förutses dock en pris-höjning den 1 juli 1976 på ca 75 öre per kg och för fläsk en höjning på ca 25 öre.

Regeringens beslut om prisstopp på bröd och mjöl återfinns i SFS 1976:540 som kan beställas genom bokhandeln eller från Liber distribution, förlagsor-
der, 162 89 Vällingby (tel 08-89 01 20). I Stockholm även direkt från avd. för statliga publikationer hos Fritzes bokhandel, Fredsg. 2 (tel 08-23 89 00). SPK:s meddelanden och föreskrifter i anslutning till gällande prisregleringar publiceras i serien Prisregler. Prisregler 1976:6 utges inom kort och kan er-hållas från SPK eller priskontoren hos länsstyrelserna utanför Stockholm utan avgift. Det distribueras även direkt till berörda branschorganisationer. Näm-
nades adress är: Box 1611, 111 86 Stockholm, tel. 08-14 20 80.

statens pris- och kartellnämnd **SPK**

Stockholmi Eesti Fotoklubi lõpetas hooaja väljasõiduga Lötäjä parki Sundbybergis, kus kunstilüks järves on palju veesündinud elike – tänuilike pilastamisobjekte. Pildil osa fotomehi ootamas kolleegs, kes pole veel pilastamiseks valmis. ... (Foto TRUMMER).

Luige kirjutas

MEESKOORI REISI REFERAATIDEST

Pafun lahket lubada lehearuani
allatruueks tõenduseks.

Teie lehes 16. juunil k.a. ilmus
ülevalde S.E. Meeskoori pea-
koosolekust, milles muuseas on
oleidud: "J. Kanti poolt võeti le-
tava arvustuse alla kontsert-
maha ettevalmistus ja selle juhi-
timine kohapeal, kuid koosolekile
rõhuv enamus leidis siiski, et
kontsertmatk on kõigilt tähtnud
olev otstarbe ja avaldas tänu
selle ettevalmistajale."

Pean mainima, et S.E. Mees-
koori kirjasatja poolt avaldatud
ei vasta teile. Mina ei arvustanud
kontsertmatka ennast, olin vaid
kritiline seda üritust korduvalt
õnnestunud kiitmisle suhtes.
Reisi peakorraldajale kiitusi et
avaldatud! Kohustus! Seda oleks
pidanud tegema.

Päevakorra tegevuse üleval-
te punkti all lausunud, et kont-
sertmatk Hollandis on toimu-
nud ja see võinuks vaikselt vaju-
da meeskoori ajaloosse, mil nagu
see tolmus ja nii nagu meie oas-
võtjad kogesime.

Pärils ilmsena ilmus aga 28.
mail k.a. Eesti Päevalehes veel
kord reisirikilaste — siisult uus,
ülistustel sentimend.

Kolme-punktilises vastuvõttes
nähtis, et artiklit kirjutaja ette-
kujutuste rajanev hinnang
kõrgete eesmärkide saavutamise
seel ei vasta teile. Soovitsin pigem
vaadata osse näkku tõsiolu-
dole, sest selle kogemusi kiitku
õpetust vajame tegevuskava ra-
jamisel päevakorra järgnevas
punktis.

Koosolek nõustus minu vastu-
võttega ja ilmutas seda aplau-
siga. Tegni siis ettepaneku läbi
avaldamiseks lehelde ja buusi-
sõitude tegelikele toetajale. Aado
Joandile, kes need ülesandad ha-
sti ja osavalt täitis olukordade
keerukustes.

Lep. S.E. Meeskoori juhatus!

Siin on haks erinevat kirjeldust
koosoleku käigust minu isikult
püüdnud osas. Meeskoori kir-
jasatja on omas kirjutuses tõde
teadlikult moonutanud, mis näib
olevat ka põhjuseks, et ta oma
isikult varjab, jättes avaldamata
oma nime, püüdes varju Mees-
koori nime alla.

Meeskoori koosoleku protokoll-
ija ja kirjasatja tegevusi ar-
vestades nõuan, et juhatus või
moldab minule juurdepääsu kõ-
neall oleva peakoosoleku protokollile!

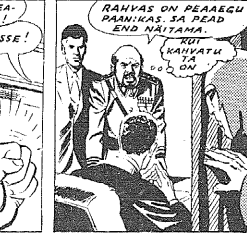
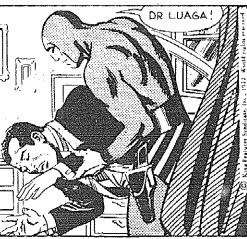
Lugupidamisega
J. KANT

Oma tuba...

Alg. lk. 1

tuba oma luba" ühing ei
ole jäänud asjaaru-
misse pinnale, vaid ju-
hatusega on energiliselt ot-
stunud sobivaid objekte.
Majandusliku aluse
osas esitas kalkulat-
sioone Eesti Laenu-Hoiu
Ühise esimese pang-
adir. Alfred Ventsele.
Ostulepingut kõnele-
va või mõne teise sobiva
objekti suhtes ei saa
olete sõlmida, kui ostjal
eestlaste pensionäride
kodu ühingu, ei ole koo-
käsiraha vähemalt poe-
le miljoni krooni ulatu-
ses. Eesti Laenu-Hoiu
Ühiseses avatakse as-
jast huvitatuile eriline
eesti hoiukonto, kuhu
laekunud summadega
oleks võimalik kohe-
selt soodsa kinnisvara
leidmine. (Lühemalt
koosolekut teisel täna-
ses EPL-s).

Fantoom

Televisioniprogramm

TV: Onsdag

ONSDAG 30 JUNI

TELEVISION 1
9.00 Sommarorgel: Albu — en liten pojke som i ett märkligt hus träffar farbror Ludvig, Ferdinand och spegekonst Ödla och bild god som till dem. 4. Albin och den besvärige känguru.
10.00 Lofren teknade serien.
11.15-12.30 På turné med Styret och Blått. Bytesterna i pjäs med doktorn Styret och Blått.
13. Pjällen övas in. Regi: Bytesterna och Björn Gullander.
14.00 Ann Grahamman, Bodil Göransson, Anders Lönn, Magnus Lönn och Gunilla Pantzar.
15.22 Meddelanden.
16.00 Enas Irfrärdar. 4. En drotnings kärlek. Repris från tidigare.
19.25 TV-nytt, väder.
19.30 Uggler och möss. Natens djur på svarta att studera. Från en bondgård i Åstorp.
20.00 Kanda — mer än OS. 2. Vad är en kanadensare? "Mitt är mitt och ditt skall bli mitt. En kanadensare till indians och engelsmännen till indianerna"

Isa hyder ett kanadensiskt talestält, som använder både de språkliga och de politiska motsättningarna i landet.
Fredrick Hackman och Joan Harms från den finska televisionen har sökt svaret på frågan: Vad är en kanadensare?
20.50 Nummerlottiet — Åke Ström-
m.

21.00 Aktuellt, väder.
21.30 TV-nytt.
21.35 Enas Irfrärdar — den första ledaren Enas är på fört väster, sedan grekerna besegrat honom i det trojanska kriget.
5. Mot Solnedgångens land.
Kärlekshistorien mellan Enas och drotning Didu av Fenicien måste nå sitt slut. Enas flyr vidare till Solnedgångens land.
1. huvudrollerna: Giulio Brogi, Olga Karlatos, Dusica Zegarac, Angelika Zierke, Marilu Tolo.
19.00 Enas Irfrärdar: Berättare — Kurt-Olof Sundström, Venus — Gunnel Broström, Dido — Margaretha Byström.
22.20-22.50 Sportextra.

TELEVISION 2

18.05 TV-nytt, väder.
18.50 Från Barneadsköten: Filmbiten — Eva-Britt Strandberg och Salomon Helperin.
19.30 Rapport, väder.
20.00 TV-2-teatern: Stormskars Maja. TV-serie i sex delar från Åland bygd av Ann Blomkvist romaner. Dramatiserad av Benedikt Willemsen och regisserad av Åke Lindman.
Aret är 1855. Engelsen, som är allierad med turkar och fransmän mot ryssarna har föregående år in-

lagt Bomarsunds fästning på östra Åland. Kriget är på väg Majas och James huskar. Familjen evalu-
erats av Jane väskas till Finland som soldat. Svåra ögon-
drabbar familjen, men Janne kom-
mer hem från kriget med livet och hälsan i behåll. Del 3: Resbud (1853).
1. rollerna: Majas — Rose-Marie Rosenberg, Janne — Leif Sundberg, Majas mor — Göta Hagström, Majas far — Rainer Jansson. I övriga roller: Erica Jansson, Jan Sjule, Dan Sjule, Veronika Jansson, Jan Jansson, Elsa Eriksson, Anne Söderström, Christer Sjöberg, Albin Sören.
21.00 Strandberg. Familjengästin från Norrbygd med filmreportage om båt och badby för dem som tycker om att blöta ner sig. Sven Lindahl och gäster.
4. En våldsam segelslott om hur man rider ut en orkan och Carl Edvardsson, turistintendent i Örebro län, skickar en sorglig framtidsvis för badfolk och fiskare. (Norrbygd).
21.30 Sommarkväll med Berndt Egerblad och gäster.
21.45-22.30 TV-nytt, väder.

TV: Torsdag

TORS DAG 1 JULI

TELEVISION 1
9.00 Sommarorgel: Sagan om Tom Titten.
Barnekonstförfattarinnan Beatrix Potter skrev den här sagan och tecknade bilderna i ett brev till barn hon kände för 75 år sedan.
11.15-12.30 Vill du lära sig segla? 8. Om linor och tampar och att rädda en nödstånd upp i en båt.
15.22 Meddelanden.
16.00 Enas Irfrärdar. 5. Mot "Solnedgångens land". Repris från onsdag.
1. huvudrollerna: Giulio Brogi, Olga Karlatos, Dusica Zegarac, Angelika Zierke, Marilu Tolo.
19.00 Enas Irfrärdar: Berättare — Kurt-Olof Sundström, Venus — Gunnel Broström, Dido — Margaretha Byström.
22.20-22.50 Sportextra.

TELEVISION 2

18.05 TV-nytt, väder.
18.50 Från Barneadsköten: Filmbiten — Eva-Britt Strandberg och Salomon Helperin.
19.30 Rapport, väder.
20.00 TV-2-teatern: Stormskars Maja. TV-serie i sex delar från Åland bygd av Ann Blomkvist romaner. Dramatiserad av Benedikt Willemsen och regisserad av Åke Lindman.
Aret är 1855. Engelsen, som är allierad med turkar och fransmän mot ryssarna har föregående år in-

lagt Bomarsunds fästning på östra Åland. Kriget är på väg Majas och James huskar. Familjen evalu-
erats av Jane väskas till Finland som soldat. Svåra ögon-
drabbar familjen, men Janne kom-
mer hem från kriget med livet och hälsan i behåll. Del 3: Resbud (1853).
1. rollerna: Majas — Rose-Marie Rosenberg, Janne — Leif Sundberg, Majas mor — Göta Hagström, Majas far — Rainer Jansson. I övriga roller: Erica Jansson, Jan Sjule, Dan Sjule, Veronika Jansson, Jan Jansson, Elsa Eriksson, Anne Söderström, Christer Sjöberg, Albin Sören.
21.00 Strandberg. Familjengästin från Norrbygd med filmreportage om båt och badby för dem som tycker om att blöta ner sig. Sven Lindahl och gäster.
4. En våldsam segelslott om hur man rider ut en orkan och Carl Edvardsson, turistintendent i Örebro län, skickar en sorglig framtidsvis för badfolk och fiskare. (Norrbygd).
21.30 Sommarkväll med Berndt Egerblad och gäster.
21.45-22.30 TV-nytt, väder.

TV: Fredag

FREDAG 2 JULI

TELEVISION 1
9.00-9.25 Sommarorgel: Bogserbåten. 4. Familjescer som inte alla handlar om någon riktig bogserbåt utan om vänskapen mellan Eta 9 år och Axel 12.
1. rollerna: Karin Lundmark, Gunar Ekvall, Inga Alenius, Ingemar Svensson, Rolf Larsson, Annalena Holmström, Monica Hans-Eric Hellberg, Rolf Larsson/Sven Lindholm.
15.22 Meddelanden.
16.00 Enas Irfrärdar. 6. I dödsriket. Repris från torsdagen.
19.30 Träffik — på gät och ont. Sven Ölling, titlar närmare på möten bakom några kommunala flygplatser.
20.00 olympiska spelen i modern tid. Om de olympiska sommarspelen från 1896 fram till 1972.
Det kalla krigets olympiader, mötsättningarna mellan öst och väst återupplägs under det kalla krigets år också i olympiader. Melbourne 1956, Helsingfors 1952 och i Rom 1960.
Men dessa olympiader bjöd i alla fall på sådana toppidrottare som den tjekiske mästarengaren Zatopek, USA-boxaren Floyd Patterson och den färgade sprinterfrackan Wilma Rudolph.
Och vi skall inte glömma Lasse Hall, som tog guld i femkamp i Helsingfors och William Thorsen, i rollerna: Giulio Brogi, Olga Kar-

latos, Dusica Zegarac, Angelika Zierke, Marilu Tolo.
Svenska röster: Berättare — Kurt-Olof Sundström, Venus — Gunnel Broström, Dido — Margaretha Byström, Juna — Karin Miller.
TELEVISION 2
18.05 TV-nytt, väder.
19.00 Från Barneadsköten: Filmbiten — Eva-Britt Strandberg och Salomon Helperin.
19.30 Rapport, väder.
20.00 Öppet hus — Magnus Håren-skiöld presenterar blandad underhållning.
Husband är Björn J:son Lindhs orkester med Raimo Beijom, Juna Schults, Roman Dylborg och Rune Carlsson.
21.00 Drömfabrik: Zanuck — demomontagen. Ett porträtt av David F. Zanuck — en av de största av Hollywoods många berömda filmproducenter av den gamla skolan.
21.30 P4 tv och död — frontrapport från befrielsekriget i Etiopia. John Sune Carlsson inleder.
22.55-23.00 TV-nytt, väder.

TV: Lördag

LÖRDAG 3 JULI

TELEVISION 1
13.45 Wimbledon. Direktansändning från de avslutande finalerna. Kommentator: Bengt Grive.
Eurovision.
Svenskenkeltiskt ohelmsat — svenskbygd program
17.00 Reskivarna.
Sommarkväll. Textat på svenska. Myggor och Lapplandsbiten på jakt efter guld i Tankavarsa i Söder-kyl.
TELEVISION 2
18.05 TV-nytt, väder.
19.00 Från Barneadsköten: Filmbiten — Eva-Britt Strandberg och Salomon Helperin.
19.30 Rapport, väder.
20.00 Öppet hus — Magnus Håren-skiöld presenterar blandad underhållning.
Husband är Björn J:son Lindhs orkester med Raimo Beijom, Juna Schults, Roman Dylborg och Rune Carlsson.
21.00 Drömfabrik: Zanuck — demomontagen. Ett porträtt av David F. Zanuck — en av de största av Hollywoods många berömda filmproducenter av den gamla skolan.
21.30 P4 tv och död — frontrapport från befrielsekriget i Etiopia. John Sune Carlsson inleder.
22.55-23.00 TV-nytt, väder.

17.40 Tupakan vahnöglöundesta. Om lothens värdighet. Textat på svenska. Skämtsam monolog av Tjechow.
1. rollen som Ivan Ivanovitsh Njohin — Tauno Söder.
18.00 Meddelanden.
18.05 Enas Irfrärdar. Enas har till stift en lång och mödosam färd rätt från Ull Latium, solnedgångens land, dit han lovat att föra sitt folk.
7. Den bittra kampen. Repris från fredagen.
18.55 Helgimälsbön från Chisago Lake Lutheran Church i Center City, Minnesota.
19.00 Aktuellt i veckan. Textat.
19.25 TV-nytt, väder.
19.30 Fablerias värld: Bröderna Bæver för bop munspel.
19.35 Alla vi barn i Hallerbyns. Textat. 3. Olle har en lös tand.
Slörögkavall skrek från Sollidens scen på Direktan.
Program av författaren Birger Norvan med Harriet Forsell, Sonja Hedenbratt, Mille Schmidt och Martin Westerholm. Stockholms Vokaleensemble. Allångledare: Ingvar Kjellson. Programledare: Ulf Elfving. Kapellmästare: Arne Doménius. Producent: Orjan Öberg.
21.00 Aktuellt, väder.
21.30 TV-nytt.
21.55-22.55 Månbas Alpha 1969. Del 9. En av forskarna ombord leder en sena vetenskapliga karaktär. Regi: Ray Austin.
1. rollerna: Martin Landau, Barbara Bain, Barry Morse och Giancarlo Piretti.

TV: Söndag

SÖNDAG 4 JULI

TELEVISION 1
9.00 Sommarorgel: Sagan om Tom Titten.
Barnekonstförfattarinnan Beatrix Potter skrev den här sagan och tecknade bilderna i ett brev till barn hon kände för 75 år sedan.
11.15-12.30 Vill du lära sig segla? 8. Om linor och tampar och att rädda en nödstånd upp i en båt.
15.22 Meddelanden.
16.00 Enas Irfrärdar. 6. I dödsriket. Repris från torsdagen.
19.30 Träffik — på gät och ont. Sven Ölling, titlar närmare på möten bakom några kommunala flygplatser.
20.00 olympiska spelen i modern tid. Om de olympiska sommarspelen från 1896 fram till 1972.
Det kalla krigets olympiader, mötsättningarna mellan öst och väst återupplägs under det kalla krigets år också i olympiader. Melbourne 1956, Helsingfors 1952 och i Rom 1960.
Men dessa olympiader bjöd i alla fall på sådana toppidrottare som den tjekiske mästarengaren Zatopek, USA-boxaren Floyd Patterson och den färgade sprinterfrackan Wilma Rudolph.
Och vi skall inte glömma Lasse Hall, som tog guld i femkamp i Helsingfors och William Thorsen, i rollerna: Giulio Brogi, Olga Kar-

Humor

Miljonär seletab juttsajamisel
ajakirjankele:
"Edu saladus on kannatus. Kui teil on kannatus, suudate kõik teha, mis iganes soovite."
"Kas ka seelaga vett kanda," küsis üks reporter muigega.
"Ka seda," ütles miljonär, "kui teil jatkub kannatust oodata, kuni vesi külmub jääks."

Optimist on inimene, kes 20-nädal majakorraldajate kukkudes ütles teile majakorraldajate jõudes: "Taevala tinnu, seni on kõik hästi läinud."

Vilmaseid nälja kodumaalt:
Väike vileastane pois sõidab raudeetega ja märkab samas tuues umbes kolmeaastast poisit. Ta läheb võtraga muidugi rääkima, küsib mis teise nimil on — aga ei saa vastust. Proovib veel kord — tulemus pole parem. Kui siis siis ema käest:
"Miks see pois mulle ei vastanud?"
"Ta ei saa ju sinust aru, ta on venelane", vastab ema.
"Ahmu! kolme aastane — ja juha venelane!"

—
Ella Aarik Adelaidest Austra-
liast külastas Stockholmist oma maailmareisi raamides. Järgmine peatus on Berliinis, kus ta võtab osa ahtelundajate kon-
ferentsist Austraalia esindajana. Fr. Aarik on kirikupeetaja Aari-
ku abikaasa.

—
Evi Ingridi Mickelini laulatai
Farsta kirikus Ulf Fredriksoni-
ga abiellu. Pruut on eestiroos-
lase keekühing Svenska Od-
lingens Väner esimehe ja ESSO
krediidosaakonna juhataja Hugo
Mickelini tütar.

—
Peggie Kiripuu, kes ajakir-
jandusele on figureerinud ühen-
duses noorte seltskonnaga ku-
ninga Omer, esines nüüd kutsu-
tud külalises nimikirjjas kuning-
lik pulma puhul Ooperis kor-
raldajatele pidulikele suurele.

—
Ella Aarik Adelaidest Austra-
liast külastas Stockholmist oma maailmareisi raamides. Järgmine peatus on Berliinis, kus ta võtab osa ahtelundajate kon-
ferentsist Austraalia esindajana. Fr. Aarik on kirikupeetaja Aari-
ku abikaasa.

—
Evi Ingridi Mickelini laulatai
Farsta kirikus Ulf Fredriksoni-
ga abiellu. Pruut on eestiroos-
lase keekühing Svenska Od-
lingens Väner esimehe ja ESSO
krediidosaakonna juhataja Hugo
Mickelini tütar.

—
Peggie Kiripuu, kes ajakir-
jandusele on figureerinud ühen-
duses noorte seltskonnaga ku-
ninga Omer, esines nüüd kutsu-
tud külalises nimikirjjas kuning-
lik pulma puhul Ooperis kor-
raldajatele pidulikele suurele.

—
Ella Aarik Adelaidest Austra-
liast külastas Stockholmist oma maailmareisi raamides. Järgmine peatus on Berliinis, kus ta võtab osa ahtelundajate kon-
ferentsist Austraalia esindajana. Fr. Aarik on kirikupeetaja Aari-
ku abikaasa.

—
Evi Ingridi Mickelini laulatai
Farsta kirikus Ulf Fredriksoni-
ga abiellu. Pruut on eestiroos-
lase keekühing Svenska Od-
lingens Väner esimehe ja ESSO
krediidosaakonna juhataja Hugo
Mickelini tütar.